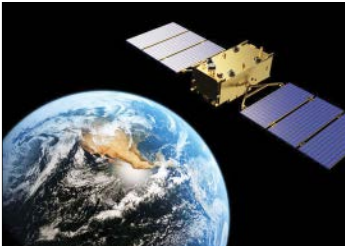

همکاری دانشگاه تهران با دانشگاه مسکو برای ساخت ماهواره تحقیقاتی

سیدمحمد مقیمی، رئیس دانشگاه تهران در نشست مشترک با مدیرعامل یک بانک دولتی، لازمه موفقیت دانشگاه تهران در زمینه بین المللی را توجه همزمان به جنبه های فناوری، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی دانست. وی با اشاره به تفاهم نامه همکاری بین دانشگاه تهران و دانشگاه مسکو برای ساخت ماهواره تحقیقاتی گفت: فرآیند مطالعه و ساخت این ماهواره تحقیقاتی مشترک، مدتی است که آغاز شده و

امیدواریم در اسرع وقت به فضا پرتاب شود. رئیس دانشگاه تهران افزود: این پروژه مورد حمایت برخی نهادهای داخلی و بین المللی قرار دارد و برای توسعه این نوع فعالیت های فناورانه بین المللی آماده همکاری با نهادهای مالی و بانکی هستیم. وی به گسترش فعالیت های اقتصادی و اجتماعی بر بستر دیپلماسی علمی تاکید کرد و با اشاره به فعالیت های

بین المللی دانشگاه تهران در سطح کشورهای منطقه و جهان تصریح کرد: ما اکنون همکاری هایی را با کشورهای مختلف ازجمله عراق، سوریه، کشورهای حوزه خلیج فارس، آفریقای جنوبی، گرجستان، امارات و هندوستان آغاز کرده ایم و در این بستر علمی و بین المللی از هرگونه سرمایه گذاری از سوی نهادهای مالی و بانک ها استقبال خواهیم کرد./مهر

بررسی اقدامات جدید معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان درخصوص ارزیابی شتاب دهنده ها

شتابدهی در مسیر توسعه زیرساخت

مسعودیان طهرانی گروه دانش

ساماندهی و ارتقای زیرساخت های زیست بوم نوآوری از اقدامات مهم و جدی است که معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری اخیرا به صورت جدی روی آن تمرکز کرده تا علاوه بر توسعه زیرساخت های این زیست بوم، حمایت های مهمی را از داوطلبان واجد شرایط برای توسعه زیرساخت به عمل آورد و به این ترتیب زمینه پیشرفت و تجلی زیست بوم نوآوری کشور را فراهم کند. اجزای زیست بوم ازجمله مراکز نوآوری، کارخانه های نوآوری، شتاب دهنده ها و خانه های خلاق هرکدام دارای ماموریت ها و وظایف متفاوتی هستند که حالا اقدامات جدید دفتر توسعه زیرساخت های زیست بوم نوآوری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری در راستای ساماندهی هر یک از این بازیگران زیست بوم اقدامات و دستورالعمل هایی را در دستور کار خود قرار داده است. بر همین اساس نیز در ۱۳۹۱ و ۱۳۹۰دی رویدادی را با عنوان «گردهمایی شتاب دهنده های منتخب ایران» برگزار کرده است. در گفت و گو با دکتر سید محمدجواد صدری مهر، مدیرکل دفتر توسعه زیرساخت های زیست بوم نوآوری، آخرین اقدامات معاونت علمی و فناوری را درچهارت توسعه زیرساخت های مورد نیاز زیست بوم فناوری و نوآوری کشور جویا شده ایم.

در سال های ابتدایی شکل گیری زیست بوم نوآوری و فناوری کشور نیاز بود مفاهیم جدیدی تعریف شود، زیرساخت های مورد نیاز برای به وجود آمدن یک زیست بوم و رشد و توسعه در داخل آن فراهم و ارتباط میان این اجزا برقرار شود. صدری مهر در این باره توضیح می دهد: در آن سال ها هدف اصلی رشد کمی و شکلی زیست بوم نوآوری بود. به همین دلیل به عنوان مثال، طی این سال های فعالیت تاکنون بیش از ۵۰۰ توافق نامه در حوزه شتابدهی با مجموعه های مختلف منعقد شده بود، بیش از این تعداد مراکز نوآوری مجوز گرفته بودند که حالا برخی از آنها فعال است و برخی غیرفعال شده است. همچنین فرایند هایی با کارخانه ها برای احداث کارخانه های نوآوری احداث شده بود که فقط تعداد محدودی از آنها به نتیجه رسیده بود. به همین علت پس از یک دهه فعالیت نیاز بود تغییراتی در نحوه حمایت از توسعه زیرساخت های مختلف زیست بوم نوآوری و فناوری کشور شکل بگیرد.

ساماندهی زیرساخت ها با هدف افزایش کارایی

به گفته صدری مهر، دفتر توسعه زیرساخت های زیست بوم معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان در دوره جدید معاونت به طور جدی در حال تلاش برای تحول آفرینی در این حوزه است. وی به جام جم می گوید: تلاش ما این است در دوره جدید، جهت دهی و ساختاردهی مناسبی برای زیرساخت ها داشته باشیم. چنین تلاشی ابتدا نیاز به آسیب شناسی و بازتعریف این زیرساخت ها داشت. باید بررسی می کردیم در حال حاضر چه تعداد زیرساخت در زیست بوم فعالیت می کند و کارکرد و شرح وظایف هرکدام به چه صورت است. باید دسته بندی درستی از این زیرساخت ها در زیست بوم بازتعریف می کردیم. از آنجا که فعالیت بازیگران مختلف زیست بوم در کنار یکدیگر می تواند به هم افزایی و افزایش سرعت رشد و توسعه منجر شود، به نظر می رسد چنین اقداماتی مسیر روشن تری را برای فعالیت چنین مجموعه هایی فراهم می کند و حتی مسیر دریافت حمایت های در نظر گرفته شده را هم روشن تر خواهد کرد. در نتیجه آنها نیز امکان ارائه خدماتی مناسب تر به استارت آپ ها و شرکت های مستقر خواهد داشت.

دستورالعمل های جدید برای توسعه بهتر زیرساخت ها

صدری مهر تصریح می کند: با توجه به مطالعات و جلساتی که با متخصصان و راهبران هر یک از این بازیگران و همچنین متولیان و سیاست گذاران این مجموعه ها در داخل و خارج از معاونت علمی داشتیم، در نهایت به پنج دستورالعمل رسیده ایم. این دستورالعمل ها

حدود، کارکرد، ساختار و شرح وظایف این زیرساخت ها را به طور کامل مشخص می کند. او می افزاید: این دستورالعمل ها شامل شتاب دهنده ها، فضای کار اشتراکی، کارخانه های نوآوری، مراکز هم آفرینی و در نهایت مراکز نوآوری است. خود این مراکز نوآوری هم در چهار دسته مرکز نوآوری پارکی، دانشگاهی، شرکتی یا خصوصی و مراکز نوآوری دولتی دسته بندی می شود.» با توجه به این دسته بندی ها الزامات تشکیل و الزامات راهبردی هر زیرساخت مشخص خواهد بود. موضوع دیگر بعد از بازتعریف و ساماندهی زیرساخت ها بررسی می شود، بحث اعتباربخشی به زیرساخت های زیست بوم نوآوری است. این موضوع هم بر اساس تقاضا، هم نیاز زیست بوم و سیاست گذاران و همچنین نیاز مخاطبان، اهمیت داشت. در سال های اخیر برخی بازیگران زیرساختی زیست بوم درخواست ارائه مجوز یا تاییدیه از معاونت علمی و فناوری داشتند تا مشخص شود این مجموعه زیرنظر معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان فعالیت می کند. وجود چنین تاییدیه ای در این مجموعه ها برای ایجاد ارتباطات و شبکه سازی در زیست بوم بسیار ضروری بود. به گفته صدری مهر نیاز بود معاونت علمی از اقداماتی مانند صدور مجوز فعالیت فاصله بگیرد و صرفا بر مبنای عملکرد مجموعه ها گواهی صلاحیت فعالیت به آنها اعطا کند.

تأیید صلاحیت بر مبنای فعالیت های پیشین

مدیرکل دفتر توسعه زیرساخت های زیست بوم نوآوری، در خصوص نحوه بازتعریف مجوزهای اجزای زیرساختی زیست بوم به جام جم می گوید: اصولا فعالیت های زیرساختی مانند شتابدهی، نوعی سرمایه گذاری خطرپذیر بر توسعه فناوری است که اساسا مجموعه های خصوصی برای چنین فعالیتی نباید نیاز به مجوز داشته باشند. اما از جایی به بعد که فعالیت های شان در این

زمینه جدی تر می شود، برای دریافت حمایت می توانند برای دریافت گواهی صلاحیت فعالیت اقدام کنند. در نتیجه به این ترتیب از میان تعداد بالایی مجموعه که خیلی از آنها فعالیت کوتاه مدتی دارند یا به هر دلیلی مسیرشان ادامه نمی یابد، تمرکز معاونت علمی و تخصصی حمایت های مالی روی مجموعه هایی متمرکز خواهد شد که فعالیت قابل قبولی دارند و به این ترتیب اثرگذاری حمایت ها هم بیشتر خواهد بود.

به دنبال تمرکز حمایت ها

صدری مهر در رابطه با اعطای حمایت و اعتبار به زیرساخت های زیست بوم توضیح می دهد: ما برای زیرساخت هایی که براساس شاخص هایی بتوانند امتیاز لازم را کسب کنند گواهی صلاحیت در دو سطح یک دو با اعتبار دوساله صادر می کنیم. زیرساخت به واسطه این است می توانند ارتباطات و شبکه هایش را در زیست بوم گسترش دهد. از طرفی به واسطه همین گواهی صلاحیت حمایت های هدفمندی را از معاونت علمی و فناوری کسب می کند. وی در تکمیل صحبت ها می افزاید: اکنون رابزنی هایی در جریان است که امتیازها و سبدهای حمایتی از سایر بخش های معاونت برای زیرساخت های دارای گواهی صلاحیت فراهم شود. برای مثال زیرساخت هایی که این گواهی را دریافت کنند به دلیل این که ملاک های ارزیابی تعیین شده برای آنها با همفکری معاونت توسعه شرکت های دانش بنیان مشخص شده است، زمانی که مجموعه ای یک بار فرآیند ارزیابی را برای دریافت گواهی صلاحیت طی کند، می تواند همزمان گواهی دانش بنیانی را هم دریافت کند.

وی در پاسخ به این سؤال که اکنون ملاک های ارزیابی چقدر با ملاک های ارزیابی دانش بنیان شدن شتاب دهنده ها در سال های پیش تغییر کرده است، می گوید: بیشتر ملاک اصلی انجام یک دوره موفق شتابدهی بود اما در حال حاضر برای مثال بیش از شتابدهی موفق، تیم منورینگ و مشاوره قوی که می تواند نقش مؤثری در هموار کردن مسیر رشد استارت آپ ها ایفا کند و یک تیم را از شکست به سمت موفقیت هدایت کند، مورد توجه است. به نوعی می توان گفت که ملاک ها سخت تر نشده اما به نحوی توسعه پیدا کرده است که مجموعه ها پویاتر و با انگیزه بیشتر به ارائه خدمات بپردازند.» به گفته دکتر صدری مهر مشابه همین شرایط برای ارزیابی کارخانه های نوآوری و مراکز نوآوری هم در جریان است.

برش

رویدادی با هدف شبکه سازی

صدری مهر در گردهمایی شتاب دهنده های منتخب ایران با اشاره به این که این گردهمایی به شبکه سازی میان شتاب دهنده ها کمک می کند، خاطرنشان کرد: طی این رویداد شتاب دهنده ها از آخرین حمایت ها و امکانات نهادهای دولتی ازجمله معاونت علمی و فناوری و صندوق نوآوری و شکوفایی مطلع می شوند و مقدمات ایجاد فرصت های گسترده تر برای شتاب دهنده ها فراهم می شود تا برنامه ها و استراتژی های خود را به مراحل بالاتری ارتقا دهند تا در نتیجه برای جامعه ارزش افزوده ایجاد شود.

وی تأکید کرد با توجه به اهمیت شتاب دهنده ها، حمایت از آنها باید به عنوان یک اولویت ملی در نظر گرفته شود. به عقیده او گردهمایی در حوزه شتاب دهنده های منتخب ایران نقطه شروعی برای شبکه سازی های مؤثر میان شتاب دهنده ها است و چنین رویدادهایی باید ادامه دار باشد.

ملاک های ارزیابی

مدیرکل دفتر توسعه زیرساخت های زیست بوم نوآوری، با اشاره به فرآیند تصویب این دستورالعمل ها توضیح می دهد: این فرآیند تصویب در شش ماهه اول سال انجام شد و در شش ماهه دوم وارد فاز اجرایی کار شده است. او می افزاید: امیدواریم مجموعه مستعدی از این زیرساخت ها بتوانند از مزایای گواهی صلاحیت و بسته حمایتی که تعریف شده استفاده کنند و شاهد تأثیر مثبتی در فعالیت زیرساخت های مستعد زیست بوم فناوری و نوآوری کشور باشیم. این شاخص ها شامل موارد مختلفی است که از میان آنها می توان به بررسی وضعیت شتاب دهنده (قدمت و تجربه نهاد مؤسس، هویت سرمایه گذاران و داشتن روابط عمومی فعال) وضعیت استقرار و زیرساخت های سخت مانند فضای فیزیکی یا پلتفرم مجازی شتابدهی، زیرساخت های نرم شتاب دهنده مانند بهره مدنی از برنامه راهبردی، تمرکز فعالیت در حوزه های تخصصی محدود، داشتن فرآیند شناسایی و جذب، داشتن فرآیند ارزیابی و خروج، تیم اجرایی شتاب دهنده، مدل شتابدهی، میزان و نحوه سرمایه گذاری، شبکه سازی و قدرت تعاملی و وضعیت مالی اشاره کرد. در این میان تیم اجرایی شتاب دهنده و مدل شتابدهی به دلیل اهمیتی که در فرآیند شتابدهی دارند بالاترین امتیاز را به خود اختصاص داده اند.

بهبود شرایط زندگی جامعه می شود.

۵- جذب سرمایه گذاری: توسعه زیرساخت های زیست بوم نوآوری می تواند در جذب سرمایه گذاری داخلی و خارجی مؤثر باشد. سرمایه گذاران عمومی و خصوصی به دنبال پروژه های فناورانه و نوآورانه هستند و این زیرساخت ها محیطی مناسب برای سرمایه گذاری ایجاد می کند.

۶- افزایش رقابت پذیری: توسعه زیرساخت های زیست بوم نوآوری باعث افزایش رقابت پذیری صنایع و کشورها می شود. با بهبود فناوری ها و فرآیندهای تولید، بهبود کیفیت محصولات و کاهش هزینه ها، صنایع می توانند به رقابت با صنایع دیگر بپردازند و در بازارها رقابت کنند.

می توان گفت توسعه زیرساخت های زیست بوم نوآوری بهبود شرایط اقتصادی، علمی، اجتماعی و زیست محیطی را به دنبال دارد و باعث پیشرفت و توسعه سریع تر جوامع می شود.

جام جم

دانش

SCIENCE

پنجشنبه ۲۱ دی ۱۴۰۲ شماره ۶۶۸۰

دنیای فناوری

فراز سهمیلی آزاد ادانش

ناسا، فردا از اولین هواپیمای فراصوت بی صدا رونمایی خواهد کرد

پرواز بی صدا فراتر از دیوار صوتی

روز جمعه ۲۲ دی قرار است ناسا از هواپیمای X-۵۹ خود که نوعی هواپیمای آزمایشی فراصوت است رونمایی کند. این اولین هواپیمای فراصوتی خواهد بود که صدای غرش هم نخواهد داشت. این هواپیماکه به گفته ناسا نقطه عطفی در تاریخ هوانوردی است قرار است فردا از آشیانه خود در کالیفرنیا خارج شود و پرواز آن به صورت پخش مستقیم از وبگاه ناسا قابل پیگیری خواهد بود. از مشکلات هواپیماهای فراصوت، غرش صوتی- صدای بلند و انفجاری ناشی از موج ضربه ای جسمی که سریع تر از سرعت صوت، حدود ۱۲۲۵ کیلومتر بر ساعت واقع آزار دهنده باشد و باعث ایجاد مزاحمت و آلودگی صوتی قابل توجهی برای انسان شود؛ حتی به طور بالقوه می تواند باعث آسیب جزئی روی برخی از سازه ها شود.

ناسا برای غلبه بر این چالش، ماموریت کوئست راه اندازی کرد؛ پروژه ای که به دنبال توسعه پروازهای فراصوت، بدون ایجاد غرش صوتی بود. ناسا در نهایت همراه با اسکانک و رکز، X-۵۹ را توسعه دادند که به گونه ای طراحی شده است که غرش صوتی پرسر صدا را به صدای آرام تری تبدیل می کند.

پس از هشت سال کار روی این پروژه، ناسا بالاخره آماده است تا X-۵۹ را در معرض دید عموم قرار دهد. کنی بهم، مدیر پروژه هواپیمای مونتوری راکتی بل X-۱ شکست. پرواز مافوق صوت بعدا به شکل کنکوردر در دسترس عموم قرار گرفت که برای اولین بار در ۱۱ اسفند ۱۳۴۷/۲۳ مارس ۱۹۶۹ پرواز کرد. با این حال، کنکوردر برای آخرین بار در سال ۱۳۸۷/۲۰۴ فرود آمد و به پروازهای تجاری مافوق صوت پایان داد. شاید X-۵۹ بتواند پروازهای تجاری مافوق صوت را فعال کند.

قرار است زمانی که مونتاژ و آزمایش این هواپیما کامل شود، تیم کوئست ناسا چند گروه را برای پرواز هواپیمای X-۵۹ بر فراز آسمان انتخاب کند. داده های جم آوری شده در طول این آزمایش ها به مقامات بین المللی هوانوردی با این امید که ممنوعیت فعلی پرواز مافوق صوت بر فراز زمین لغو شود، تحویل داده خواهد شد.

منبع: IFL Science

دانش بنیان

راه اندازی مرکز نوآوری مشترک ایران و تاجیکستان

توافق نامه همکاری معاونت علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری و شهرداری «دوشنبه» با هدف راه اندازی «مرکز نوآوری ایران و تاجیکستان» و توسعه همکاری های فناورانه منعقد شد.

این توافق نامه همکاری در جریان بازدید رستم امامعلی، رئیس مجلس ملی تاجیکستان و شهردار دوشنبه از خانه نوآوری و فناوری ایران با توجه به ابراز علاقه طرفین به تقویت روابط علمی، فناورانه و رشد همکاری های اقتصادی بین دو کشور و همکاری مؤثر در زمینه علم، فناوری و نوآوری که موجب افزایش رشد اقتصادی و اجتماعی دو کشور می شود به امضای معاون علمی، فناوری و اقتصاد دانش بنیان رئیس جمهوری و رئیس مجلس ملی و شهردار شهر دوشنبه تاجیکستان رسید.

این توافق نامه با محوریت «ایجاد مرکز نوآوری و فناوری جمهوری اسلامی ایران و جمهوری تاجیکستان» و «گسترش چارچوب همکاری ها در حوزه فناوری و اقتصاد دانش بنیان» منعقد شده که براساس آن، ایران و تاجیکستان در قالب تعریف پروژه های مشترک توسعه علم و فناوری آینده، توسعه ظرفیت های جدید برای شرکت های دانش بنیان و فناوری و توسعه همکاری های تحقیقاتی در حوزه فناوری های راهبردی یا یکدیگر همکاری خواهند داشت. به همین منظور کمیته کاری مشترک با هدف پیشبرد بهتر محورهای مورد تاکید در این توافق نامه تشکیل شده و طرفین در قالب این کمیته در زمینه برنامه ریزی، هماهنگی، نظارت و ارزیابی روند اجرای فعالیت های مشترک بر اساس این یادداشت تفاهم اقدام می کنند. فعالیت کمیته مشترک در خصوص ایجاد شرایط سازمانی، حقوقی، فنی و مالی برای اجرای این تفاهم نامه خواهد بود و پیشنهاد های هماهنگی و نظارت بر اجرای این یادداشت تفاهم را ارائه می کند. کمیته مشترک جلسات خود را در جمهوری اسلامی ایران و جمهوری تاجیکستان و در صورت لزوم به صورت مجازی برگزار خواهد کرد.